

CERRAHPAŞA ROMATOLOJİ NOTLARI

Editör

Prof. Dr. Vedat HAMURYUDAN

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı,
Romatoloji Bilim Dalı

NOBEL TIP KİTABELERİ

© 2021 Nobel Tıp Kitabevleri Tic. Ltd. Şti.

Cerrahpaşa Romatoloji Notları

Editör

Prof. Dr. Vedat HAMURYUDAN

ISBN: 978-605-335-581-6

5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası hükümleri gereğince herhangi bir bölümü, resmi veya yazısı, yazarların ve yayıncısının yazılı izni alınmadan tekrarlanamaz, basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz.

NOBEL TIP KİTABEVLERİ TİC. LTD. ŞTİ.

www.nobeltip.com

Millet Cad. No: 111 Çapa-İstanbul

Tel : (0212) 632 83 33

Faks : (0212) 587 02 17

DAĞITIM

Tel : (0212) 771 52 11 - (0212) 771 33 09

Faks : (0212) 771 52 03 - (0212) 771 06 18

- Yayımcı** : Nobel Tıp Kitabevleri Tic. Ltd. Şti.
Millet Cad. No:111 34104 Fatih-İstanbul
- Yayımcı Sertifika No** : 15710
- Baskı / Cilt** : No-bel Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Akçaburgaz Cad. No: 24/1
Esenyurt - İstanbul
- Matbaa Sertifika No** : 46069
- Sayfa Tasarımı - Düzenleme** : Hakkı Çakır
- Kapak Tasarım** : Şule Özdonakalan
- Baskı Tarihi** : Kasım 2020 - İstanbul

ÖNSÖZ

Bu kitap ana hatlarıyla Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde İç Hastalıkları derslerinde anlatılan romatoloji konularından oluşmaktadır. Her ders bitiminde öğrencilerden gelen ders notları edinme isteği bu kitabın ortaya çıkışının temel nedenini oluşturmuştur.

Nispeten yeni bir bilim dalı olan romatoloji, henüz tıp çevrelerinde bile farklı algılanmaktadır. Romatoloji, esas olarak çıkış nedeni tam anlaşılamamış, sadece kas ve iskelet sistemini değil, vücuttaki bütün organları hedef alabilen, tuttuğu organlarda oluşturduğu iltihap sonucu işlev kaybına yol açabilen, çoğu kronik seyirli hastalıkların tanı ve tedavisiyle uğraşan bir bilim dalıdır. Bu hastalıkların tedavileri de büyük oranda bağışıklık sisteminin belirlenmiş hedeflerine yönelik ilaçlardan oluşmaktadır. Bu nedenlerle romatoloji, tüm gelişmiş ülkelerde iç hastalıkları ya da çocuk hastalıkları uzmanlığının bir yan dalıdır.

Kitabın hazırlanmasında desteklerini esirgemeyen ve en başta ben dahil birçok romatoloji uzmanını ülkemize kazandıran Prof. Hasan Yazıcı'ya, romatolojiye girmeme vesile olan Prof. Sebahattin Yurdakul'a, yetişmemde katkıları için Prof. Huri Özdoğan'a, Amerikadan bizlere el veren Assoc. Prof. Yusuf Yazıcı'ya, birlikte çalışmaktan mutlu olduğum Prof. İzzet Fresko, Prof. Melike Melikoğlu, Prof. Emire Seyahi, Prof. Gülen Hatemi ve Prof. Serdal Uğurlu'ya, genç meslektaşlarım Yeşim Özgüler, Sinem Nihal Esatoğlu ve Mustafa Erdoğan'a teşekkür ediyorum.

Unutmayalım ki, tıp aynı zamanda bir usta - çırak ilişkisidir. Zaman ilerledikçe birçok bilginin güncellenmesi yanında farklı kaynaklarda farklı yaklaşımlar da bulunacaktır. Güncel kalabilmenin tek yolu ise okumanın sürekli olmasıdır. Bunun sırrı da ustamdan öğrendiğim sözlerde gizlidir: "Okumayı seveceksin ve okurken eğleneceksin."

Kitabımızın yararlı olmasını diliyorum.

Dr. Vedat HAMURYUDAN

YAZARLAR

Emire Seyahi

Prof. Dr, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı,
Romatoloji Bilim Dalı

Gülen Hatemi

Prof. Dr, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı,
Romatoloji Bilim Dalı

Hasan Yazıcı

Prof. Dr, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı,
Romatoloji Bilim Dalı (emekli)

Huri Özdoğın

Prof. Dr, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı,
Romatoloji Bilim Dalı (emekli)

İzzet Fresko

Prof. Dr, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı,
Romatoloji Bilim Dalı

Melike Melikoğlu

Prof. Dr, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı,
Romatoloji Bilim Dalı

Mustafa Erdoğan

Uzman Dr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi,
İstanbul Başakşehir Çam ve Sakura Şehir
Hastanesi, Romatoloji Kliniği

Sebahattin Yurdakul

Prof. Dr, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı,
Romatoloji Bilim Dalı (emekli)

Serdal Uğurlu

Prof. Dr, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Ana
Bilim Dalı, Romatoloji Bilim Dalı

Sinem Nihal Esatoğlu

Uzman Dr, Sağlık Bilimleri Üniversitesi,
İstanbul Gaziosmanpaşa Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Romatoloji Kliniği

Vedat Hamuryudan

Prof. Dr, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı,
Romatoloji Bilim Dalı

Yeşim Özgüler

Dr. Öğretim Görevlisi,
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Romatoloji
Bilim Dalı

Yusuf Yazıcı

MD, Clinical Associate Professor of
Medicine, New York University School of
Medicine

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	iii
Yazarlar.....	v
İçindekiler.....	vii

Bölüm 1

Sayısal ve Nesnel Tıpta Temel Kavramlar.....	1
--	---

Hasan YAZICI

Bölüm 2

Romatizmal Hastalıkların Önemi ve Sıklığı	7
--	---

Hasan YAZICI

Bölüm 3

Romatolojik Hastalıklarda Anamnez ve Fizik Muayene.....	13
--	----

Sebahattin YURDAKUL
Hasan YAZICI

Bölüm 4

Romatolojik Hastalıklarda Otoimmünite	47
--	----

Yeşim ÖZGÜLER

Bölüm 5

Romatolojik Hastalıklarda Tanısal Laboratuvar Testleri	57
---	----

Yeşim ÖZGÜLER
Melike MELİKOĞLU

Bölüm 6

Spondiloartritler.....	65
------------------------	----

Gülen HATEMİ

Bölüm 7

Romatoid Artrit.....	79
----------------------	----

Vedat HAMURYUDAN

Bölüm 8

Sistemik Lupus Eritematozus	99
-----------------------------------	----

Emire SEYAHİ

Bölüm 9

Antifosfolipid Sendromu 113
Emire SEYAHİ

Bölüm 10

Sjögren Sendromu 121
Gülen HATEMİ

Bölüm 11

Sistemik Sklerozis (Skleroderma) 125
Emire SEYAHİ

Bölüm 12

İnflamatuvar Miyozitler 141
Gülen HATEMİ

Bölüm 13

Mikst Bağ Dokusu Hastalığı 149
Gülen HATEMİ

Bölüm 14

Vaskülitlere Genel Yaklaşım 151
Vedat HAMURYUDAN

Bölüm 15

Küçük ve Orta Çap Damarları Tutan
Vaskülitler 159
Vedat HAMURYUDAN

Bölüm 16

Takayasu Arteriti 169
Emire SEYAHİ

Bölüm 17

Dev Hücreli Arterit ve Polimiyalja
Romatika 183
Emire SEYAHİ

Bölüm 18

Behçet Hastalığı 193
Melike MELİKOĞLU

Bölüm 19

Ailesel Akdeniz Ateşi ve Diğer
Otoinflamatuvar Hastalıklar 201
Serdal UĞURLU
Huri ÖZDOĞAN

Bölüm 20

Gut 217
İzzet FRESKO

Bölüm 21

İmmünglobulin-G4 ile İlişkili Hastalık 221
Sinem Nihal ESATOĞLU

Bölüm 22

Retroperitoneal Fibrozis 225
Sinem Nihal ESATOĞLU

Bölüm 23

Tekrarlayıcı (Relapsing) Polikondrit229
Mustafa ERDOĞAN

Bölüm 24

Yaygın Vücut Ağrısı ve Fibromiyalji235
İzzet FRESKO

Bölüm 25

Osteoartrit239
Yusuf YAZICI
Hasan YAZICI

Bölüm 26

Değişik Hastalıklarda Romatolojik
Problemler245
Sebahattin YURDAKUL

Bölüm 27

Romatolojide Biyolojik Etkili İlaçlar
ve Tedavi Prensipleri253
Sinem Nihal ESATOĞLU

Dizin259